

amsterdams netwerk
[een]zaamheid

Presentatie

Aanpak eenzaamheid Amsterdam

Nejma el Maach, regisseur
21 januari 2019

De Jong-Gierveld vragenlijst

- Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan.
- Ik mis een echt goede vriend of vriendin.
- Ik ervaar een leegte om me heen.
- Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen.
- Ik mis gezelligheid om me heen.
- Ik vind mijn kring van kennissen te beperkt.
- Ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen.
- Er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel.
- Ik mis mensen om me heen.
- Vaak voel ik me in de steek gelaten.
- Wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht.

Amsterdams Netwerk Eenzaamheid

- Aanleiding – raadsbrede motie Poorter (juli 2016)
- Amsterdams Netwerk Eenzaamheid
- Verbinden praktijk, wetenschap en beleid
- Leren in de praktijk – experimenten en hotspots
- Rol gemeente

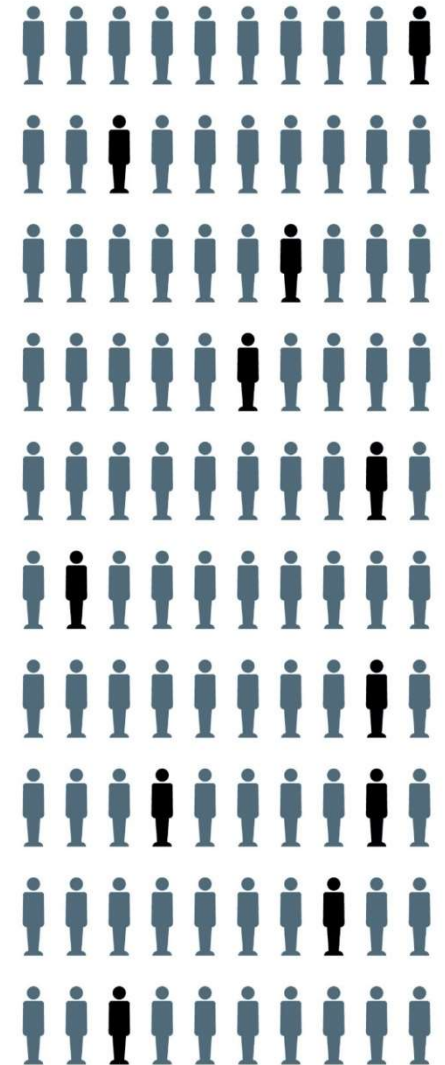
Hotspots

- Basisvoorzieningen
- Buddy's en maatjes
- Welzijn op Recept
- Aansturing welzijnsorganisaties
- Stadsdeel Zuid & Nieuw-West

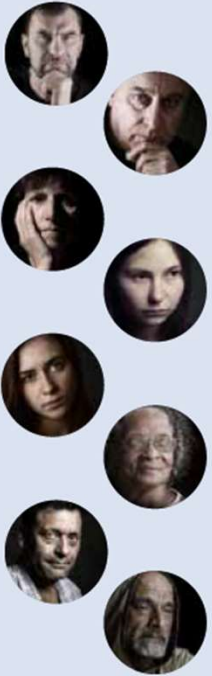
De rol van de gemeente

- De gemeente als netwerkregisseur
 - Faciliteren van het Amsterdams Netwerk Eenzaamheid
 - Versterken en verbreden aandeelhouderschap
 - Programmering
- De gemeente als aandeelhouder
 - Beleid maken, uitvoeren en financieren
 - Verbinding tussen maatschappelijke vraagstukken
- Uitvoering van de lerende aanpak
 - Expertgroep
 - Experimenten

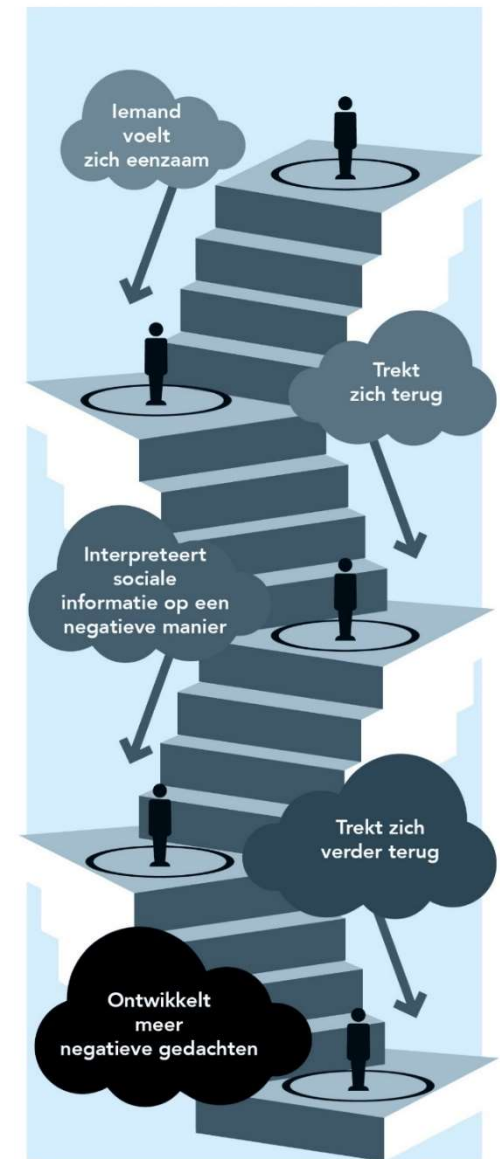
Wegwijzer

Wegwijzer - ondersteunen bij vereenzaming

1. Wie is de eenzame Amsterdammer?	2. Gradatie van eenzaamheid. In welke mate is iemand vereenzaamd?	3. Typen eenzaamheid. Welk type eenzaamheid wordt ervaren?	4. Regenboogmodel. Op welke invloedssferen kun je ingrijpen?	5. Focus. Op welke subdoelen kun je je richten volgens de best beschikbare kennis?	6. Acties. Wat zijn de best passende interventies en vormen van ondersteuning?
	<p>Af en toe gevoelens van eenzaamheid. Hoort bij ieders leven. Opgave: Preventie van vereenzaming.</p>	Sociale eenzaamheid	<p><i>Individuele kenmerken.</i> Zoals het hebben van een fysieke of psychische beperking. Denk ook aan beperkte sociale vaardigheden, verlegenheid en weinig zelfvertrouwen.</p> <p><i>Individueel gedrag.</i> Welke keuzes maakt iemand in zijn leven, bijvoorbeeld met betrekking tot gezondheid en sociale relaties?</p>	<p>Vergroten gevoel thuis te zijn in je wijk en/of de stad. Vergroten gevoel van grip te hebben op het eigen leven. Vergroten zelfvertrouwen.</p>	<p>Community-building, bijvoorbeeld m.b.v. ABCD-methode. Taboe doorbreken (maakt signaleren en bespreekbaar maken gemakkelijker). Welzijn op recept voor tijdig signaleren en verwijzen. Sociale en communicatieve vaardigheden trainen.</p>
	<p>Lichte vereenzaming. Opgave: Verdere vereenzaming voorkomen en ondersteuning bieden.</p>		<p><i>Sociale omgeving.</i> Invloed van het sociale netwerk van o.a. burens, vrienden en familie.</p>	<p>Sociale eenzaamheid: a) Vergroten gevoel voldoende contacten te hebben (netwerk). b) Vergroten gevoel erbij te horen.</p>	<p>A+B+C+D Bieden van praktische ondersteuning (ook om 'binnen te komen' en vertrouwen te winnen). A+B+C Helpen bij verbeteren sociale vaardigheden. A+B Bieden van ontmoetingsmogelijkheden. B+C Faciliteren van persoonlijk en betekenisvol contact. B+C+D Helpen vinden van een sociaal gewaardeerde rol.</p>
	<p>Matige vereenzaming. Opgave: Afglijden voorkomen, ondersteuning bieden en leren omgaan met eenzaamheid.</p>	Emotionele eenzaamheid	<p><i>Specifieke sociaal-economische en culturele omgevingsfactoren.</i> In welke situatie bevindt iemand zich als het gaat om bijvoorbeeld werk, opleiding en wonen.</p>	<p>Emotionele eenzaamheid: c) Vergroten gevoel van intimiteit. d) Vergroten gevoel dat het leven betekenisvol is.</p>	<p>Langdurig contactmomenten creëren om vertrouwen te winnen. Begeleiden bij dagelijkse bezigheden. Monitoren door professionals (vangnet).</p>
	<p>Ernstige vereenzaming/sociaal isolement. Opgave: Afglijden voorkomen, stabiliseren situatie en achtervang bieden.</p>		<p><i>Algemene maatschappelijke omgevingsfactoren.</i> Zoals het taboe op eenzaamheid, veranderingen in wetgeving (o.a. invoering Wmo en andere decentralisaties) en de economische conjunctuur.</p>	<p>Vergroten gevoel dat situatie stabiel is. Vergroten gevoel op iemand terug te kunnen vallen in geval van nood.</p>	

Checklist projecten

- Werkzame machanismen
 - Effectiviteit van activiteiten
- Manieren van ondersteunen
 - Maatwerk, niet alleen ontmoeting
- Manier van werken
 - Werkhouding (gelijkwaardigheid, krachtgericht, motiverend)
- Aandachtspunten bij organisatie project
 - Samenwerking, leren en evalueren

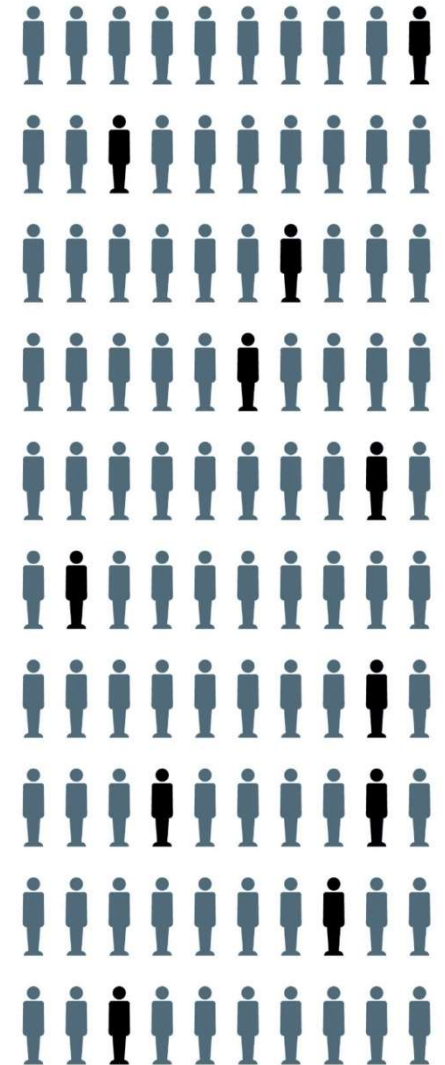
Kwaliteitskompas

- Geen 'quick fix'
- Basis voor een leerinfrastructuur voor praktijk, beleid en wetenschap
- 6 stappen in leren en verbeteren:
 1. Stand van zaken en ambities
 2. Maatschappelijk resultaat
 3. Activiteiten
 4. Kwaliteitsverbetering van praktijk en beleid
 5. Evalueer de resultaten van de inspanningen
 6. Verbeteracties

Waarom netwerkregie?

- De opgave staat centraal
- Samenwerking op maatschappelijke probleem
- Verantwoordelijkheid van de stad
- Waarom bij Aanpak Eenzaamheid?
- Aansluiten bij wat er al is, partijen doen al veel
- Kanteling rol overheid, vernieuwende aanpak

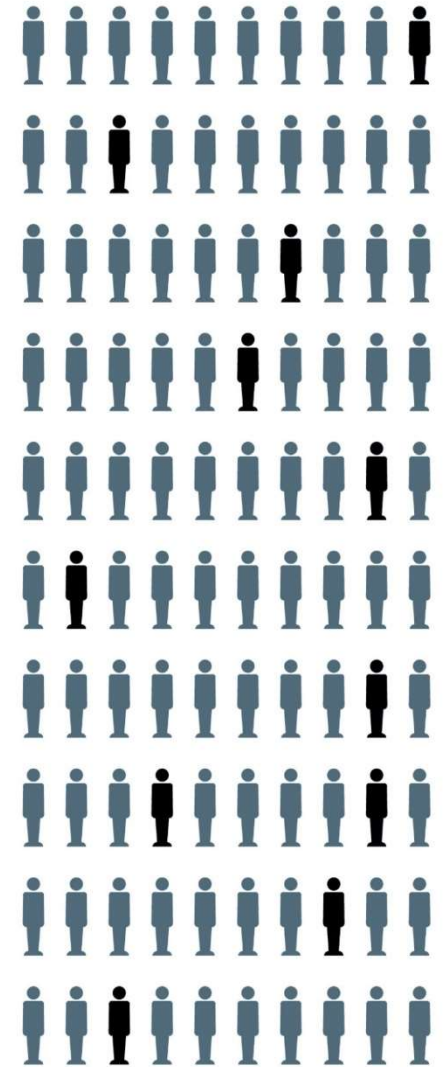
NSOB kwadrant

Figuur 1: Vier vormen van overheidssturing.

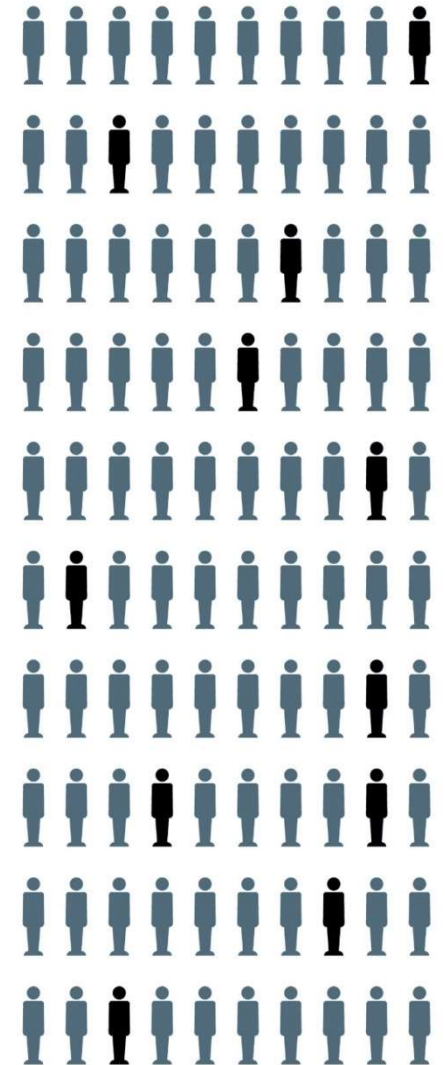
Hoe wordt netwerkregie vormgegeven?

- Samenwerking praktijk, beleid en wetenschap
 - Gelijkwaardigheid staat centraal
- Open systeem, maar commitment is geboden
- Regieteam faciliteert het netwerk
- Platform bieden voor het netwerk

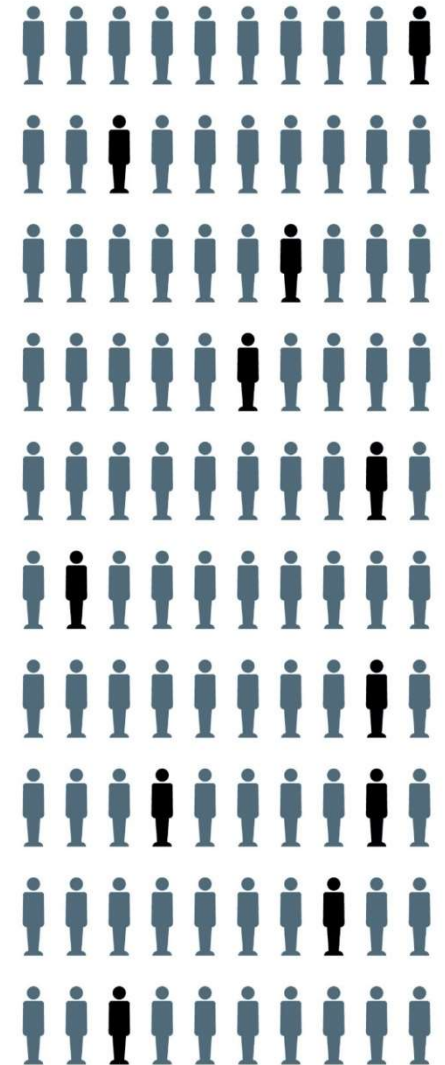
Succesfactoren en moeilijkheden

- Spanning: controle op proces, ruimte bieden aandeelhouders
- Onderscheid rollen gemeente
- Afhankelijk van aandeelhouders om verantwoordelijkheid te nemen
- Organisatie-overstijgend werken
 - Vanuit gezamenlijk belang

Casus

- Cijfers stijgen
- Verminderen van eenzaamheid vraagt lange adem en meerjarige aanpak
- Hoe creëren we nog meer aandeelhouderschap bij netwerkpartners?
 - Op inhoud
 - En financieel
 - En in meer samenwerken

[een]zaamheid pak je samen aan

amsterdams netwerk

[een]zaamheid

